Τετάρτη, 22 Αυγούστου 2012

Η δημοτική αρχή Μαλεβιζίου και οι τοπικές κοινότητες του Μαράθους και της Δαμάστας, διοργάνωσαν τις καθιερωμένες εκδηλώσεις στη μνήμη των νεκρών Ηρώων των δυο οικισμών, από τους Γερμανούς κατακτητές.

Με ευλάβεια και ταπεινοφροσύνη, εκπρόσωποι αρχών και φορέων, συγγενείς των θυμάτων και πολλοί κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής, απότισαν τον φόρο τιμής που αξίζει στους Ήρωες και δεσμεύτηκαν να διατηρήσουν ζωντανό το μήνυμα της θυσίας τους.

Το Ολοκαύτωμα της Δαμάστας.

Η καταστροφή της Δαμάστας θεωρείται δικαίως ως μια από της μεγαλύτερες σφαγές των Ναζιστικών στρατευμάτων στα χωριά της Κρήτης και τιμάται κάθε χρόνο από τον Δήμο και τον Πολιτιστικό Σύλλογο της περιοχής. Συντελέστηκε τον Αύγουστο του 1944 και προκάλεσε την ολοσχερή σχεδόν ισοπέδωση του οικισμού και την εκτέλεση 30 ανδρών από τους μάχιμους Δαμαστιανούς.

Το ολοκαύτωμα της Δαμάστας πραγματοποιήθηκε σε αντίποινα του γερμανικού στρατού κατοχής προς τους κατοίκους του χωριού, οι οποίοι αν και γνώριζαν δεν κατήγγειλαν στις γερμανικές αρχές το προηγηθέν σαμποτάζ των ανταρτών εις βάρος του κατοχικού στρατού, το οποίο έμεινε στην ιστορία ως "Σαμποτάζ της Δαμάστας".

Το σαμποτάζ της Δαμάστας που οργανώθηκε από ομάδα Κρητών ανταρτών με τη συνεργασία των συμμάχων, πραγματοποιήθηκε στις 8 Αυγούστου 1944, υπό την καθοδήγηση του βρετανού Λοχαγού Μπιλ Μος. Προέβλεπε την επίθεση στο Γερμανικό ταχυδρομικό αυτοκίνητο που περνούσε κάθε μέρα από το χωριό κατευθυνόμενο προς Χανιά και συνοδευόμενο από τεθωρακισμένο όχημα και μεγάλο αριθμό Γερμανών στρατιωτών. Η ενέδρα στήθηκε ένα χιλιόμετρο μετά από το χωριό και τη στιγμή της διέλευσης του γερμανικού τμήματος οι αντάρτες επιτέθηκαν και εξολόθρευσαν τους Γερμανούς.

Μετά από 2 ημέρες έφθασε στη Δαμάστα γερμανοϊταλική δύναμη 100 στρατιωτών, η οποία καθησύχαζε πάντως του κατοίκους ότι δεν έχουν να φοβηθούν τίποτα. Αρκετές ημέρες όμως αργότερα η Δαμάστα κατακλείστηκε από 500 ακόμη γερμανούς οι οποίοι κύκλωσαν το χωριό. Την επομένη ημέρα στις 21 Αυγούστου 1944 συγκέντρωσαν τον πληθυσμό στην πλατεία και διαχώρισαν τους άντρες από τα γυναικόπαιδα. Από τους μάχιμους άντρες του χωριού επέλεξαν 30, τους οποίους εκτέλεσαν ομαδικά στη θέση Κερατίδι, λίγο έξω από το χωριό.

Οι υπόλοιποι άντρες κρατήθηκαν αιχμάλωτοι και τα γυναικόπαιδα απομακρύνθηκαν σε άλλα χωριά, ενώ το σύνολο σχεδόν των οικιών τη Δαμάστας πυρπολύθηκαν και κατεδαφίστηκαν.

Το Μάρτιο του 2000 η Ελληνική Πολιτεία, αναγνωρίζοντας την θυσία του χωριού, ανακήρυξε, με Προεδρικό Διάταγμα, τη Δαμάστα ως μαρτυρικό χωριό.

{gallery}../ArticleImages/Grafeio_Typou/Deltia_Typou/2012/08/2012_08_22_mhnmosyno_damasta_marathos{/gallery}